

بررسی تأثیر روش یاران در یادگیری بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

فرشید رستم زاده

دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی

rostamzadehfarshid@yahoo.com

۰۹۱۴۸۲۶۸۱۳۰

چکیده :

پیشرفت تحصیلی و رشد و پرورش دانش آموزان یکی از مهمترین دغدغه های نظام آموزش و پرورش در هر کشوری است و امروزه به عنوان یک شاخص مهم برای ارزیابی نظامهای آموزشی مورد توجه قرار گرفته است. پژوهش حاضر به روش توصیفی - تحلیلی ، به بررسی تأثیر روش تدریس یاران در یادگیری بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پرداخته است . نتایج پژوهش بر آن دلالت دارد که الگوی تدریس یاران در یادگیری به عنوان زیر بنای الگوهای فعال مبتنی بر کارهای گروهی است . در این الگو دانش آموزان با استفاده از تعامل گروهی ، یکدیگر را در امر یادگیری کمک می نمایند . این شیوه تدریس به صورت همیارانه نقش موثری در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد .

واژگان کلیدی: یاران در یادگیری ، پیشرفت تحصیلی ، تدریس ، آموزش ، دانش آموزان

مقدمه

بدون شک در دنیای پیشرفته امروزی یکی از علایم موفقیت فرد، پیشرفت تحصیلی می باشد که بدون آن توسعه و ترقی هیچ کشوری امکان پذیر نخواهد بود. ترقی هر کشوری رابطه مستقیم با پیشرفت علوم و دانش و تکنولوژی آن کشور دارد و پیشرفت علمی نیز حاصل نمی شود مگر اینکه افراد خلاق تربیت شده باشند، پیشرفت تحصیلی ضمن اینکه در توسعه و آبادانی کشور مؤثر است در سطوح عالی منجر به یافتن شغل و موقعیت مناسب و در نتیجه درآمد کافی می شود. دانش آموزان و دانشجویان که از موقعیتهای تحصیلی برخوردارند، خانواده و جامعه با دیده ی احترام به آنان می نگرند. در جامعه با روحیه و نشاط بیشتری حضور خواهند یافت و در کنار اینها از هزینه های گزافی که از افت تحصیلی برآموزش و پرورش تحمیل می شود، کاسته خواهند شد. دستیابی به بهره وری و بهبود کیفیت نظام آموزشی را می توان اثر گذار ترین عامل در توسعه کشور ها دانست . (سیف ، ۱۳۹۰)

در حالی که امروزه افت تحصیلی یکی از نگرانی های خانواده ها و دست اندرکاران تعلیم و تربیت است. از جمله موضوعات مورد علاقه صاحب نظران علوم تربیتی یافتن شرایط و امکانات لازم و موثر در جهت تحصیلی موفق و پیشرفت تحصیلی است. اما عدم موفقیت در تحصیل زمینه ساز مشکلات فردی و اجتماعی و انحراف از دستیابی به اهداف سیستم آموزش است. محققین عوامل مختلفی را در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دخیل دانسته اند. اما با توجه به تفاوت های فرهنگی و تغییرات سریع عوامل در طول زمان نمی توان به عنوان یک قانون عمومی و کلی، علل خاصی را برای جوامع مطرح نمود. زیرا قوانین بافت فرهنگی و نسبت جامعه، نگرش مردم به تحصیلات، سطح درآمد والدین و غیره، همه از عواملی هستند که به طور اخص در یک جامعه بر شکست یا موفقیت تحصیلی تأثیر می گذارند. منابع موجود نشان می دهد که آموزش به طور کلی تحت تأثیر پنج عامل فراگیر آموزش گر، برنامه، تجهیزات و محیط آموزشی است که هر یک از عوامل مذکور دارای ویژگی هایی است که می توانند در پیشرفت تحصیلی و یادگیری تأثیرات متفاوتی داشته باشند

به طور کلی عواملی که بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تأثیر دارند را می توان به سه دسته تقسیم کرد:

الف. عوامل فیزیولوژیکی:

این عوامل شامل متغیرهای بدنی و فیزیکی یاد گیرنده از جمله سوء تغذیه و سلامت جسمانی می شود.

ب. عوامل روانشناختی:

این عوامل شامل متغیرهای روانشناختی از جمله هوش، استعداد، خلاقیت خودپنداره، عزت نفس، نگرش نسبت به مسایل آموزشی، انگیزه پیشرفت، مکان کنترل و ویژگی های شخصی دیگر می شود.

پ. عوامل محیطی:

این عوامل در برگیرنده متغیرهای بیرونی شامل پایگاه اقتصادی و اجتماعی (درآمد، تحصیلات، محل زندگی) متغیرهای مربوط به خانواده (تعداد افراد خانوار، سبک فرزند پروری والدین، ارزشهای فرهنگی خانواده) و متغیرهای مربوط به محیط مدرسه (شرایط مدرسه، مدیریت مدرسه، نگرش ویژگی های معلمان، فرهنگ و جو سازمانی مدرسه) می شود

شیوه های تدریس معلمان از جمله عوامل محیطی و آموزشی موثر بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان است. بی شک یکی از عوامل اساسی و مؤثر در بهبود کمی و کیفی آموزش داشتن یا استفاده از روش تدریس مناسب در کلاس درس می باشد. چه بسا معلمانی با بضاعت علمی بالائی وجود دارند ولی به دلیل نداشتن یا عدم استفاده درست از یک روش مناسب تدریس نمی توانند آن چه که باید و شاید مطالب درس را به نحو درستی در ذهن دانش آموز القاء نمایند و طبعاً چه معلمانی عملکرد خوبی در کارنامه سالانه خود نمی بینند. تدریس عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل معلم و شاگرد، بر اساس طراحی منظم و هدفدار معلم، برای ایجاد تغییر در رفتار شاگرد. تدریس مفاهیم مختلف مانند نگرشها، گرایشها، باورها، عاداتها و شیوه های رفتار و به طور کلی انواع تغییراتی را که می خواهیم در شاگردان ایجاد کنیم، دربر می گیرد. (بی نا، ۱۴۰۱) در دهه های اخیر تلاشهای زیادی در کشور صورت گرفته تا روشهای کلیشه ای و سنتی آموزشی جای خود را به روشهای تازه و بدیع و مبتنی بر نیازهای فردی و اجتماعی دانش آموزان دهد. آنان را خلاق و تولید کننده علم و دانش پرورش داده و دریچه های نوینی را در زمینه علوم و تکنولوژی در کشور بگشاید.

جان دیویی در کتاب دموکراسی و تعلیم و تربیت توجیه می کند که مدرسه در کل باید بصورت یک جامعه دموکراتیک کوچک اداره شود و دانش آموزان در اداره آن مشارکت کنند و با تجربه اندوزی، نحوه استفاده از کاربرد روش علمی در بهبود جامعه انسانی را یاد بگیرند. در این الگومفروضه اصلی این است که انسان یک موجود اجتماعی است و هیچ فرد انسانی به بدون همکاری و رجوع به همنوعان خود نمی تواند کاری از پیش ببرد. اگر هرکس برای خود و خود مداری عمل کند، تعارض و برخورد زندگی اجتماعی را خدشه دار می کند و هم از این رو باید دانش آموزان بیاموزند که چگونه در تمام زمینه ها بصورت اجتماعی و گروهی عمل کنند.

در روش یاران در یادگیری چارچوب آموزشی این است که در آن گروه های دانش آموزی با وجود تفاوتی که از نظر اخلاق، عقیده و عملکرد با هم دارند با مدیریت معلم گرد هم جمع می شوند و به فعالیتی باهدف مشترک می پردازند. از این رو در این روش دموکراسی و پژوهش بصورت بارزی با هم ترکیب می شود. هدف اصلی این معلم، تشکیل هسته های تشریک مساعی است. یعنی سازمان دادن به یادگیری مبتنی برای اشتراک مساعی در قالب گروه بندی است. یاران یا هسته ها برحسب فعالیتهای مختلف تغییر می کند. در این حالت معلم می کوشد به آنها بیاموزد و آنها با یکدیگر برای شناخت بهتر مسائل و تکالیف، جمع آوری اطلاعات، تحلیل آنها و.. کمک می کنند. در روش یاران در یادگیری معلم به دنبال نشان دادن اهمیت و نقشی است که همکاری در بیشتر، بهتر و سریع تر یادگرفتن دارد. (براتعلی، ۱۴۰۰)

معصومی و میرمهدی (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی مقایسه اثربخشی الگوی تدریس یاران در یادگیری و روش تدریس سخنرانی بر میزان نگرش دانش آموزان کلاس ششم ابتدایی به درس مطالعات اجتماعی پرداخته و نشان داد « بین متغیرهای نگرش، لذت، ترس و ارزش در روش تدریس یاران در یادگیری در مقایسه با روش سخنرانی تفاوت معنادار وجود دارد. »

محمودی و صادقی (۱۳۹۷) در پژوهش خود با عنوان « فراتحلیل اثربخشی روش های تدریس فعال بر پیشرفت تحصیلی » به انجام فراتحلیلی بر مطالعات انجام شده در زمینه تأثیر روش های تدریس فعال بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان است . نتایج نشان داد که « روشهای تدریس فعال تأثیر مثبت و معنی داری بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با اندازه اثر بالا دارد، و طبق معیار کوهن این تأثیر در حد زیاد ارزیابی می شود . همچنین فراتحلیل نشان داد که میانگین اندازه اثر در دانش آموزان دختر و پسر معنی دار است و بر اساس مقیاس کوهن، در حد زیاد می باشد . به طور کلی، استفاده از شیوه های تدریس فعال باعث پیشرفت تحصیلی و یادگیری معنی دار می شود و در نتیجه آن انتقال یادگیری به جهان خارج افزایش می یابد. »

روش شناسی

پژوهش حاضر با استفاده از روش توصیفی و با اتکا به منابع کتابخانه ای به بررسی تأثیر روش یاران در یادگیری بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پرداخته و با توجه به روش پژوهش، جامعه آماری پژوهش شامل کلیه اسناد، مدارک و منابع مرتبط با موضوع مورد بررسی از قبیل کتب ، مقالات و پایان نامه ها می باشد.

بحث درباره یافته ها

در عصر حاضر به سبب نفوذ علوم و تکنولوژی در زندگی روزمره و نیاز جوامع به مشاغل و حرفه های جدید و پیشرفت علوم تربیتی و روانشناسی یادگیری، در عمل شیوه های تدریس، اهداف و چشم اندازهای آموزشی و تربیتی تغییر کرده اند و نگرش های آموزشی نو شده اند. محور اصلی نگرش های جدید آموزشی بر چگونگی یادگیری و تأثیر آموخته ها بر زندگی یادگیرنده متمرکز است. از این رو، شناخت ویژگی های دانش آموز، بررسی نیازهای آموزشی و تربیتی او، کشف روش ها و راهبردهای ابتکاری و جدید، توسعه امکانات آموزش فردی و مشارکت دانش آموزان در فعالیتهای گروهی، از اهمیت خاصی برخوردارند. در واقع، با اعمال نگرش های جدید، نظام آموزشی متحول می شود و چشم اندازها و فعالیتهای تازه ای پیش پای مدرسه ها گشوده می شود. از این رو، مدرسه های قرن بیست و یکم می کوشند نسل آینده را برای تحصیلات بالاتر و قبول مسئولیتهای بزرگ اجتماعی تربیت و آماده کنند. در این جریان فکری، برخی نگرش های آموزشی مورد توجه عبارتند از:

- گرایش به سوی آموزش و یادگیری فعال و پویا؛
- توجه به تفاوت های فردی و شخصیت مستقل هر دانش آموز و تمرکز بر آنها؛
- گرایش به تفکر و تجزیه و تحلیل خواننده ها و آموخته ها؛
- گرایش به کاربرد ابتکاری آموخته ها در موقعیتهای جدید؛

مهمترین عامل در امر یادگیری، نقش آفرینی معلم در پیاده سازی آموزش است. این معلمان هستند که محیط های یادگیری خوبی می سازند و لذا کیفیت کار معلم در رأس امور مربوط به آموزش و یادگیری است؛ بطوریکه تدریس مؤثر همواره به مثابه عنصر حیاتی امور یادگیری است و معلم در کلاس درس نیز می تواند به مثابه مدیر کلاس خود باشد، زیرا او مدیر فن یادگیری است و یادگیری زمانی مؤثر است که یکی از عوامل اصلی آن، که معلم است کارآزموده و با انگیزه و علاقه مند باشد تا بتواند در سایه تلاش برای آموزش بنیادی به انسانی ناآزموده با تکنیک های خود، امر یادگیری خلاق را تسهیل بخشد. (ستاری، ۱۴۰۱) الگوی تدریسی که معلم با توجه به شرایط مختلف و عوامل متعدد انتخاب می کند، تأثیر مستقیمی در روند یادگیری دانش آموزان، تأثیر پذیری آنها از معلم خود، ایجاد دید کلی نسبت به مدرسه و درس و حتی تأثیر زیادی در دید کلی دانش آموز به علم و نفس یادگیری و علم آموزی می گذارد. (حائز زاده و همکاران، ۱۳۸۳)

در دنیای امروز که علم به سرعت پیشرفت می کند، حرکت همگام با علم و انتقال آن به دانش آموزان به سهولت میسر نمی باشد. لذا ضروریست راه آموختن را به دانش آموزان بیاموزیم تا بتوانند هر زمان به دانشی نیاز داشتند، خودکفا شده و آن را بیاموزند. امروز باید دانش آموزان بیاموزند که چگونه دانش جدید را تولید کنند و معلمین باید به دنبال روشهایی باشند که تفکر و اندیشیدن را به دانش آموزان بیاموزند. در واقع ایجاد بینش های جدید در معلمان، نسبت به امور آموزشی و تربیتی بیش از دانش افزایی آنها اهمیت دارد؛ چرا که معلمان بیش از انتقال دانش، نقش هدایت و رهبری فراگیران را به عهده دارند. معلم، با تأثیر همه جانبه بر روی فراگیران، مسیر زندگی آنان را جهت دهی می نماید. از معلمان خواسته می شود همه دانش آموزان را به استانداردهای پیشرفت بالای تحصیلی ارتقاء بخشند و معلم خوب و شایسته علاوه بر داشتن دانش کافی از رشته خود، به طور مستمر خود را در جریان آخرین تحولات تعلیم و تربیت قرار می دهد.

با اندکی تأمل و دقت درباره مجموعه نگرش های جدید آموزشی، به خوبی می توان نتیجه گرفت آموزش با رویکرد معلم محوری، در حال گذر به رویکرد دانش آموز محوری است که در آن تمام یا بخشی از مسئولیت یادگیری به عهده خود دانش آموز است و معلم بیشتر نقش سازمان دهنده، راهنما و مدیر یادگیری را ایفا می کند. (یغما، ۱۳۹۷)

در نظام جدید آموزشی با توجه به تغییر در نحوه ارزشیابی ها و تأکید و توجه به مهارتها و نگرشها در کنار دانستنی ها، نیاز به استفاده از شیوه های جدید و فعال تدریس در جهت نیل به اهداف به شدت احساس می شود. الگوهای فعال تدریس به الگوهای اطلاق می شود که در آن فراگیران نقش اصلی را ایفا می کنند و در فرآیند تدریس فعال هستند. روش تدریس فعال، در واقع روش تدریس مدرن دانش آموز محور یا همان روش تدریس مبتنی بر تعامل است که در آن، مسئولیت یادگیری بر عهده خود دانش آموزان قرار داده می شود. در روش تدریس فعال، معلم در نقش یک تسهیل گر و هدایت کننده ظاهر می شود که مسیر آموزش و یادگیری را برای دانش آموزان هموار می کند. در این حالت، به جای ارائه یک طرفه اطلاعات، از روش هایی استفاده می شود که دانش آموزان را به مشارکت و همکاری بیشتر در فرآیند یادگیری ترغیب می کند.

اکثر معلمان با شیوه های جدید تدریس آشنا بوده و از این شیوه ها استفاده می نمایند. اما لازم است قبل از استفاده از شیوه های جدید تدریس به نکات زیر توجه نمایند: (نقیه، ۱۳۸۲)

روشهای ارائه شده، محدوده ای بسته و غیر قابل تغییر نیستند بلکه قالبهایی هستند که می توان با توجه به موقعیت در آنها تغییراتی اعمال نمود تا به نتایج بهتری دست یافت.

قبل از انجام هر شیوه تدریس ابتدا باید وسایل مورد نیاز، شرایط و موقعیت و نیز فراگیران را آماده و توجیه نمود تا در حین انجام کار مشکل پیش نیاید

در دفعات اولیه بکارگیری هر شیوه ای مشکلاتی بوجود می آید که با اتخاذ تدابیری در دفعات بعد رفع خواهد شد.

استفاده از شیوه های جدید تدریس به نظر وقت گیر است اما باید به این نکته توجه داشت که با توجه به این که استفاده از این روشها ثبات یادگیری ها را افزایش می دهد، زمان مورد نیاز جهت انجام فعالیتهای تکمیلی کاهش خواهد یافت.

مزایای روش تدریس فعال

استفاده از روش تدریس فعال مزایای بسیار زیادی دارد که ما در این بخش، تنها به چند مورد از آنها اشاره می کنیم:

- روش تدریس فعال باعث افزایش انگیزه و مشارکت دانش آموزان می شود و به یادگیری مؤثر، عمیق و ماندگار مطالب منجر می شود.
- در روش تدریس فعال، دانش آموز همزمان با یادگیری مطالب درسی، روش های استدلال، مذاکره، بحث و گفتگو، متقاعد کردن، حل مسأله، همکاری و تعامل با دیگران را نیز می آموزد.
- روش تدریس فعال باعث افزایش اعتماد به نفس و مسئولیت پذیری دانش آموزان می شود.
- روش تدریس فعال منجر به افزایش ارتباط و تعاملات دانش آموز با معلم و سایر همکلاسی ها خواهد شد. همین موضوع کلاس درس را به محیطی پویا و جذاب برای دانش آموزان تبدیل می کند.
- در روش تدریس فعال، دانش آموزان با کار تیمی آشنا می شوند. در حین انجام کار تیمی متوجه می شوند که برای موفقیت خود باید به موفقیت سایر اعضای تیم کمک کنند.

الگوی تدریس یاران در یادگیری

این الگو با روبروساختن دانش آموزان با مسأله ای برانگیزنده شروع می شود. ممکن است این روبروساختن در صحبت یا بایک تجربه، بطور طبیعی یا ضمن ارائه مطالب توسط معلم صورت گیرد. اگر دانش آموزان عکس العمل نشان دهند، معلم توجه آنان را به تفاوت های موجود در عکس العمل هایشان، یعنی موضوع، درک، نحوه سازماندهی به موارد و احساسشان جلب می کند. معلم با علاقمند شدن دانش آموزان به تفاوت در عکس العمل های خود، آنان را به سوی قانونمند کردن و سازمان دادن به مسأله برای خود می کشاند.

دانش آموزان ، سپس با توجه به نقش‌های مقرر گزارش نتایج خود را تحلیل می‌کنند . سرانجام گروه برحسب منظورهای اولیه راه حل خود را از ارزشیابی می‌کند . این دور با رو بروشدن با مثال‌های دیگر یا با مساله جدیدتری که از خود تفحص برمی‌آید تکرار می‌شود . (نجمیان ، ۱۳۹۲)

این الگو به صورت ترکیبی با سایر الگوها به کار برده می‌شود و می‌توان این الگو را زیر بنای الگوهای فعال مبتنی بر کارهای گروهی دانست . در این الگو دانش آموزان با استفاده از تعامل گروهی ، یکدیگر را در امر یاد گیری کمک می‌نمایند .

مراحل اجرای الگوی یاران در یادگیری :

۱- تشکیل گروه ها :

در این مرحله کلاس را به صورت منطقی (ضعیف متوسط ، قوی)گروه بندی می‌نمائیم. (گروههای ۳ یا ۴ نفری که گروههای ۴ نفری بهتر است)

۲- طرح سوال یا فعالیت مورد نظر :

۳- دعوت از فراگیران به فعالیت «فکر کردن» به صورت انفرادی :

۴- نوشتن و یادداشت افکار و نظرات به صورت انفرادی : (درپایه های بالاتر)

۵- بحث و تبادل نظر و یادداشت افکار و نظرات در گروههای ۲ نفری (زیرمجموعه گروه)

۶- بحث و تبادل نظر و یادداشت افکار و نظرات در گروههای ۴ نفری (گروه اصلی)

۷- ارائه ی چگونگی انجام فعالیت ها و نظرات هر گروه توسط نماینده ی گروه به کلاس

۸- نقد و بررسی فعالیت ها و نظرات ارائه شده توسط گروه های دیگر

۹- جمع بندی و نتیجه گیری توسط معلم با مشارکت دانش آموزان

چارچوب الگوی یاران در یادگیری :

به طور کلی چارچوب روش تدریس یاران در یادگیری عبارت است از :

الف -مراحل

۱ . رویارویی با موقعیت مبهم (با طرح یا بی طرح)

۲. کشف واکنش‌ها به آن موقعیت

۳. تدوین طرح بررسی و سازمان دهی برای بررسی (تعریف مسئله، نقش، تکلیف و غیره)

۴. بررسی مستقل گروهی

۵. تحلیل پیشرفت و فرآیند

۶. فعالیت مجدد با برخورداری از نتایج

ب- سیستم اجتماعی

مبتنی بر فرایند مردم سالار و تصمیمات گروهی، همراه با ارائه ساختار کم از بیرون

لزوم ابهام درونی نه تحمیل شده

ضرورت تبادل نظرات معتبر

فضای استدلال و مذاکره

ج- اصول واکنش

معلم در نقش تسهیل گر فرایند گروهی، به فراگیران در تدوین طرح، اقدام، و ترتیب گروه کمک می کند و نیز وسایل مورد نیاز آگاهی از این روش و کاوشگری فراهم می آورد.

معلم مانند مشاور تحصیلی عمل می کند.

محور تدریس برحسب بنای محیطی اجتماعی همکارانه حرکت می کند و به دانش آموزان مهارت های مذاکره و حل تعارضات که مورد نیاز در مشکل گشایی به شیوه مردم سالار است، می آموزد.

د- سیستم حامی

محیط پاسخگو به درخواست های متنوع شخص فراگیر باشد.

معلم و دانش آموز باید بتوانند آنچه را نیاز دارند در زمان مورد نیاز گرد آورند.

محاسن الگوی یاران در یادگیری:

- ۱- تقویت تفکر فردی
- ۲- تقویت روابط اجتماعی و تشریک مساعی بین فراگیران
- ۳- زمینه ای برای اظهار و تبادل نظر برای فراگیران
- ۴- گسترش ارتباط و تعامل بین فراگیران (هم بین اعضا هم گروه و هم گروهها با هم)
- ۵- ایجاد شور و انگیزه
- ۶- جو کلاسی جو نشاط بخش و شاد بخش می شود
- ۷- فراگیران یاد می گیرند که سرنوشتشان به هم گره خورده است
- ۸- دارای اثرات ملایم ولی سریع بر یاد گیری محتوا و مهارتهاست.

محدودیت ها:

- ۱- وقت گیر است (زمان بر است)
- در صورتیکه فراگیران درباره موضوع، کم اطلاع و یا بی اطلاع باشند این الگو جواب نمی دهد و کارایی ندارد.
- ۲- قدرت رهبری و مدیریت معلم را می طلبد، برای علوم محض (ریاضی - فیزیک - شیمی) کارایی اش کمتر است

نکات مهم در مورد اجرای این الگو:

- ۱- معلم باید در زمان انجام فعالیت ها توسط فراگیران، بر کار آن ها نظارت داشته باشد و آن ها را راهنمایی و هدایت نماید
- ۲- آموزگار در این روش، از ارزشیابی مستمر و فرایند مدار استفاده می نماید و آنچه بیشتر در ارزشیابی این الگو مد نظر است، فعالیت و تعامل گروهی دانش آموزان می باشد نه نتیجه کار آن ها
- ۳- از این روش تقریباً در تمامی دروس می توان استفاده نمود
- ۴- درپایه های پایین تر دوره ابتدایی که مهارت نوشتن تکامل نیافته، مراحل و موارد یادداشت کردنی را حذف می نمایم.
- ۵- اگر گروههای ۳ نفری را تشکیل دادیم، مرحله ۵ (بحث و تبادل نظر و یادداشت افکار و نظرات در گروههای ۲ نفری) را حذف می نمایم.

۶-در مجموع می‌توانیم این الگو را با توجه به موفقیت دانش‌آموزان و کلاس تغییر داده تا نتایج بهتری حاصل شود. (صادقی، ۱۳۸۶)

نتیجه‌گیری

از پیشرفت تحصیلی به عنوان یکی از شاخص‌های پیشرفت در نظام آموزش و پرورش مفهوم «انجام تکالیف و موفقیت دانش‌آموزان در گذراندن دروس یک پایه تحصیلی مشخص» یا «موفقیت دانش‌آموزان در امر یادگیری مطالب درسی» استفاده می‌شود. دنیای امروز در همه ابعاد ویژگی‌هایی دارد با گذشته نزدیک تفاوت‌هایی بنیادی دارد، بنابراین ادامه بقای نظام‌های تعلیم و تربیت از طریق آموزش سنتی، تکیه بر مطالب مندرج در کتابهای درسی، نگاه به دانش‌آموزان به عنوان موجودی مطیع و گیرنده و محور دانستن معلم در دنیای پرشتاب امروز امکانپذیر نیست. بسیاری از محققان در کشورهای مختلف درصدد رفع این مشکل برآمده و روشهای جدیدی را برای تدریس و یادگیری ارائه کرده و این روشها را موردبررسی و تحلیل قرار دادند و همگی در این مورد اتفاق نظر دارند که دیگر روشهای تدریس سنتی تدریس پاسخگوی نیاز انسان قرن ۲۱ نیست.

در تدریس و یادگیری فعال هرچند مسئولیت نهایی یادگیری به خود دانش‌آموزان برمی‌گردد، ولی یک تدریس خوب، دانش‌آموزان را به تلاش بیشتر تشویق می‌کند. همچنین به آنان فرصت تجربه و تمرین می‌دهد و از عملکردشان بازخوردی فراهم می‌سازد. این مشخصات، عناصر ضروری یادگیری فعال هستند. یادگیری فعال، فعالیتهای آموزشی است که دانش‌آموزان را در انجام چیزها و فکر کردن در مورد چیزی که آنها انجام می‌دهند درگیر می‌کند؛ و مستلزم این است که دانش‌آموزان مسئول یادگیری خودشان باشند نه اینکه فقط معلم عهده دار این امر باشد. شیوه تدریس یاران در یادگیری از جمله روش‌های فعال تدریس است که به صورت ترکیبی با سایر الگوها به کار برده می‌شود. می‌توان این الگو را زیر بنای الگوهای فعال مبتنی بر کارهای گروهی دانست. در این الگو دانش‌آموزان با استفاده از تعامل گروهی، یکدیگر را در امر یادگیری کمک می‌نمایند.

پیشنهادهات

بر اساس یافته‌های این مطالعه پیشنهادهات عملی ذیل قابل ارائه می‌باشد:

مسئولان آموزش و پرورش ضمن توجه به نقش تعیین‌کننده روش‌های فعال در یادگیری دانش‌آموزان و رشد همه جانبه آنان، سعی کنند، فضایی را ایجاد نمایند تا امکان به کارگیری این روش‌ها روز به روز میسرتر شود.

به ادارات آموزش و پرورش توصیه می‌شود جهت ترغیب معلمان به استفاده از روش‌های فعال، تمهیدات لازم را در ارزشیابی سالانه معلمان، بازدیدهای منطقه‌ای، انتخاب معلم نمونه و غیره لحاظ نمایند.

منابع

(بی نا)؛ ۱۴۰۱، ۵ روش نوین در تدریس را فرا بگیرید؛ <https://daramadebartar.ir/post-139-5>

براتعلی، مریم؛ ۱۴۰۰، الگوی تدریس یاران در یادگیری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

حائز زاده، خیریه بیگم و همکاران؛ (۱۳۸۳)، یادگیری از طریق همبازی، تهران، انتشارات تربیت

سیف، علی اکبر؛ (۱۳۹۰)، روانشناسی پرورشی نوین، تهران: انتشارات سمت، ویرایش ششم

ستاری، رباب؛ روش های تدریس خلاقانه و توانمندسازی سرمایه های انسانی دانش آموز، فصلنامه علمی منابع و سرمایه های انسانی، دوره ۲، شماره ۱، ۱۴۰۱

صادقی، احمد؛ ۱۳۸۶، الگوی های جدید تدریس (الگوی یاران دریادگیری)، <http://radab.blogfa.com/post/8>

محمودی، فیروز، و صادقی، فرزانه. (۱۳۹۷). فراتحلیل اثربخشی روش های تدریس فعال بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان. مطالعات آموزش و یادگیری (علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز)، ۱۰ (پیاپی ۱-۷۴)، ۲۵-۵۵.

معصومی، علی و میرمهدی، سید رضا، ۱۳۹۶، مقایسه اثربخشی الگوی تدریس یاران در یادگیری و روش تدریس سخنرانی بر میزان نگرش دانش آموزان کلاس ششم ابتدایی به درس مطالعات اجتماعی، چهارمین همایش ملی پژوهش های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران، قم

نقیه؛ مجید. ۱۳۸۲، مجموعه کتاب های مصداق یابی الگوهای فعال تدریس، تهران: نشر جوکار

نجمیان؛ ۱۳۹۲، الگوی تدریس، <http://ayandehayehroshan.blogfa.com/post/129>

یغما، عادل؛ اثربخشی روش تدریس معلم در میزان فعالیت های یادگیری دانش آموزان، ۱۳۹۷،

<https://www.roshdmag.ir/fa/article/22045>